

آیین نامه آموزشی

دوره های کاردانی و کارشناسی

مصوب جلسه 339 شورای عالی برنامه ریزی

اردیبهشت ماه 1376

فهرست مطالب

تعاریف	شرایط ورود دانشگاه	شرایط ثبت نام	انتخاب واحد درسی دانشجویان شاغل به تحصیل	منع ادامه تحصیل همزمان
نظام آموزشی	تعریف واحد درسی	سال تحصیلی	نظام درسی	تعداد واحدهای درسی و طول مدت تحصیلی
درس معرفی به استاد	انتخاب واحد همزمان دروس پیش نیاز و وابسته	دروس وصایای حضرت امام(ره) و آشنایی با قرآن کریم	واحدهای درسی دوره تابستان	حداکثر کلیه واحدهای انتخابی در یک نیمسال
حضور غیاب دانشجو	غیبت در جلسه امتحان	حذف و اضافه درس	حذف اضطراری	نام نویسی مشروط
ارزیابی پیشرفت تحصیلی	حداقل نمره قبولی	اعلام نمرات	درس ناتمام	مقررات آموزشی دانشجویان انتقالی و میهمان
دانشجویان مشروط	نیمسال جبرانی	مرخصی تحصیلی	انصراف از تحصیل	آیین نامه آموزشی رشته های طرح آموزش معلمان
معادلسازی واحدهای درسی گذرانده شده قبلی	فراغت از تحصیل	تقویم دانشگاهی	نظام آموزشی پاره وقت	آیین نامه آموزشی رشته های طرح آموزش معلمان

تعاریف

در این آیین نامه تعاریف زیر پذیرفته شده است

1- دانشگاه:

به همه دانشگاهها، مؤسسات آموزش عالی اعم از آموزشی و پژوهشی، روزانه و شبانه دولتی و غیردولتی، "دانشگاه" گفته می شود.

2- دانشکده:

دانشکده واحدی از یک دانشگاه است که در رده خاصی از علوم فعالیت دارد. مانند دانشکده علوم، دانشکده برق، دانشکده الهیات و نظایر آن .

3- گروه آموزشی:

گروه آموزشی واحدی از یک دانشکده یا یک دانشگاه است، که در یک رشته خاص یا چند رشته متجانس فعالیت دارد. مانند گروه ریاضی، گروه معارف اسلامی و نظایر آن.

4- گروه برنامه ریزی:

منظور از گروه برنامه ریزی یکی از گروههای نه گانه شورای عالی برنامه ریزی است که در وزارت فرهنگ و آموزش عالی استقرار دارند.

5- گروه آزمایشی:

منظور از گروه آزمایشی یکی از گروههای آزمایشی سازمان سنجش آموزش کشور در امتحانات سراسری دانشگاهها است، که داوطلبان را بر حسب رشته های انتخابی به گروههای خاص تقسیم می کند.

6- دوره:

منظور از دوره در نظام آموزش عالی، مدت زمانی است که دانشجو وارد دانشگاه شده و در یک رشته خاص تحصیل می کند و در آن رشته فارغ التحصیل می شود. مانند دوره کاردانی، دوره کارشناسی و ...

7- اندازه آموزش:

منظور از اندازه آموزش، یک واحد اداری در یک دانشکده یا دانشگاه است که همه امور آموزشی مربوط به دانشجویان از قبیل نام نویسی، انتخاب واحد، انجام امتحانات، جمع آوری نمرات و اعلام نتایج را بر عهده دارد.

8- استاد:

هر عضو هیات علمی که مسئولیت تدریس دروس نظری یا عملی را در دانشگاه برعهده دارد استاد نامیده می شود.

9- رشته:

رشته یکی از شعب فرعی از گروههای علمی (علوم پزشکی، علوم انسانی، علوم پایه، فنی و مهندسی، کشاورزی، هنر، تربیت معلم و علمی - کاربردی) است که از لحاظ موضوع کاملاً مشخص و از دیگر موضوعات متمایز بوده و حداقل به یک کارآیی مشخص می انجامد. دروس مشترک در دو رشته متفاوت، نباید از 30 درصد کل واحدها در هر دو رشته تجاوز کند.

10- گرایش:

هر یک از شعب یک رشته که ناظر بر یک تخصص باشد، گرایش نامیده می شود. اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از 7 درصد کل واحدهای رشته کمتر و از 30 درصد کل واحدها بیشتر باشد.

(این تعاریف که عموماً به تصویب مراجع ذی ربط رسیده است مورد تأیید شورای عالی برنامه ریزی است بنابراین جزو لاینفک این آیین نامه است و هر نوع تغییر یا تفسیر مغایر با آن مجاز نیست)

فصل اول

شرایط ورود و نام نویسی

شرایط ورود

ماده 1:

شرایط ورود در دوره های کاردانی، کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)، کارشناسی ارشد پیوسته و دوره های دکتری عمومی پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی و دامپزشکی، اعم از دوره های روزانه و شبانه به شرح زیر است:

1: مجاز بودن به تحصیل از نظر قوانین و مقررات جاری کشور و داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی، برابر مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی.

2: داشتن گواهینامه پایان دوره متوسطه از داخل یا خارج کشور، مورد تایید وزارت آموزش و پرورش (با توجه به نظام جدید آموزش متوسطه) یا برابر آن برای آموزشهای حوزوی (مطابق مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) و یا داشتن گواهینامه دوره کاردانی برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته که حسب مورد به تأیید وزارت فرهنگ و آموزش عالی یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد.

3: پذیرفته شدن در آزمون ورودی.

4: سپردن تعهد خدمت براساس ضوابط و قانون آموزش رایگان یا پرداخت شهریه مطابق تعرفه و مقرراتی که از طریق مراجع ذی ربط صادر می شود.

فصل دوم

ثبت نام

شرایط ثبت نام:

ماده 2:

پذیرفته شدگان آزمون ورودی، موظفند در مهلت هایی که توسط دانشگاه اعلام می شود، برای نام نویسی و انتخاب واحد مراجعه نمایند. عدم مراجعه برای نام نویسی در نخستین نیمسال تحصیلی پس از اعلام نتایج آزمون، انصراف از تحصیل تلقی خواهد شد.

ماده 3: در صورتی که ظرفیت پذیرش دانشجو در واحد تکمیل شده باشد و واحد امکانات آموزشی لازم را برای پذیرش دانشجویان متأخر داشته باشد میتواند با تأیید شورای آموزشی واحد اقدام به ثبت نام نموده و مراتب را جهت اطلاع به سازمان مرکزی اعلام کند.

تبصره 1: در مواردی که تعداد پذیرفته شدگان بیش از ظرفیت مصوب دانشگاه باشد و امکانات آموزشی دانشگاه اجازه ثبت نام آنان را در نیمسال اول ندهد واحد دانشگاهی مجاز است بر اساس رتبه و نمره کل آزمون تعدادی از پذیرفته شدگان را برای نیمسال دوم ثبت نام نماید.

تبصره 2: حداکثر تأخیر متقاضی برای ثبت نام در مقطع تحصیلی کاردانی (پیوسته، ناپیوسته و آموزش معلمان) و کارشناس (پیوسته، ناپیوسته و آموزش معلمان) یک سال از زمان پذیرش در آزمون ورودی میباشد مشروط بر اینکه:

الف - متقاضی ذکور از نظر نظام وظیفه منع تحصیلی نداشته باشد

ب - هنگام ثبت نام مدرک پایه داشته باشد

ج - واحد دانشگاهی ظرفیت مصوب داشته باشد. در غیر این صورت شورای آموزشی واحد دانشگاهی اتخاذ تصمیم می نماید.

د - مدت تأخیر تا یکسال جزو سنوات مجاز تحصیل دانشجو محسوب می گردد و واحد دانشگاهی موظف است پس از ثبت نام با اخذ شهریه ثابت بر مبنای سال ورود برای این مدت مرخصی تحصیلی صادر نماید.

هـ- هزینه تأخیر را برابر آخرین دستورالعمل به حساب 1486 بانک ملی تهران شعبه زبرجد (قابل پرداخت در کلیه شعب کشور) واریز و رسید آنرا به واحد دانشگاهی تسلیم نمایند تا به صورت یکجا به امور سازمان مرکزی ارسال دارند.

تبصره 3: درمورد پذیرفته شدگان فاقد مدرک پایه، یکسال تأخیر جزو سنوات مجاز تحصیلی محسوب نمیگردد و واحد دانشگاهی باید مرخصی تحصیلی بدون احتساب صادر و شهریه ثابت این مدت را بر مبنای سال ورود ازدانشجو اخذ نماید.

تبصره 4 - واحدهای دانشگاهی موظفند لیست اسامی متأخرین ثبت نام را حداکثر تا یکماه پس از ثبت نام به مرکز آزمون و نسخه ای از آنرا همراه با رسید بانکی مربوط به امور مالی سازمان مرکزی ارسال دارند.

تبصره 5 - دانشجوی متأخر از سال شروع به تحصیل تابع مقررات مالی و آموزشی همان سال خواهد بود.

تبصره 6 - شروع به تحصیل پذیرفته شدگان دوره کارشناسی ناپیوسته که با استفاده از ماده 20 آیین نامه از مقطع کاردانی فارغ التحصیل می شوند در صورتی امکان پذیر است که امتحان درس یا دروس مزبور قبل از سپری شدن سه شانزدهم از شروع کلاسهای مقطع جدید انجام شده و نمره قبولی کسب کرده باشند .

انتخاب واحد درسی دانشجویان شاغل به تحصیل

ماده 4 - دانشجویان موظفند در مهلت های تعیین شده در تقویم دانشگاهی برای انتخاب واحد درسی به واحد های دانشگاهی مربوط مراجعه نمایند. لیکن در صورتیکه این امر به تأخیر افتد و تأخیر از سه شانزدهم ساعات هر درس بیشتر نشود انتخاب واحد درسی دانشجو با تأیید شورای آموزشی واحد دانشگاهی امکان پذیر است. در این حال مدت تأخیر جزو حد نصاب غیبت دانشجو محسوب می شود.

تبصره: دانشجویانی که پس از انقضای مهلت تعیین شده در ماده 4 مراجعه کنند حق انتخاب واحد درسی را در آن نیمسال نخواهد داشت. لیکن در صورت موافقت شورای آموزشی واحد دانشگاهی، آن نیمسال با رعایت ماده 48 این آیین نامه به عنوان مرخصی تحصیلی جزو سنوات مجاز آنان محسوب می گردد. در این حال دانشجو موظف به پرداخت شهریه ثابت تعیین شده می باشد.

ماده 5: تحصیل در دانشگاه آزاد اسلامی به صورت حضوری و تمام وقت است. مگر برای دوره هایی که رسماً مستثنی شده باشد.

منع ادامه تحصیل همزمان

ماده 6: دانشجوی همزمان حق نام نویسی و ادامه تحصیل در بیش از یک رشته و در هر رشته بیش از یک گرایش در یک یا چند دانشگاه یا موسسه آموزش عالی در نظام آموزش تمام وقت یا پاره وقت را نخواهد داشت در صورت تخلف از ادامه تحصیل در یکی از رشته های انتخابی به تشخیص کمیسیون موارد خاص آموزشی و دانشجویی سازمان مرکزی محروم و سوابق تحصیلی وی در آن رشته باطل اعلام می شود و دانشجوی موظف به پرداخت هزینه انصراف مطابق تعرفه تعیین شده به دانشگاه می باشد.

تبصره : دانشجویان ممتاز موضوع بخشنامه شماره 86230/36 مورخ 79/7/13 سازمان مرکزی از این قاعده مستثنی هستند.

فصل سوم

نظام آموزشی

ماده 7: آموزش در دانشگاه آزاد اسلامی براساس نظام واحدی است.

ماده 8: در نظام واحدی ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می شود و قبولی یا ردی دانشجو در یک درس به همان درس محدود می گردد.

تعریف واحد درسی

ماده 9: یک واحد درس نظری، مقدار درسی است که مفاد آن طی 16 جلسه یک ساعته آموزشی داده می شود این زمان برای هر واحد درس عملی آزمایشگاهی 32 ساعت، کارگاهی 48 ساعت و عملیات صحرایی 64 ساعت می باشد.

تبصره 1 - اجرای دوره های کارآموزی و کارورزی در موارد مربوط بر اساس مدت تعیین شده در سرفصل مصوب و آیین نامه های مربوط خواهد بود.

سال تحصیلی

ماده 10: هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و برحسب لزوم یک دوره تابستانی است . هر نیمسال تحصیلی شامل 16 هفته و هر دوره تابستانی شامل 6 هفته آموزش است.

تبصره: مدت امتحانات پایان هر یک از دو نیمسال تحصیلی و دوره تابستانی و همچنین امتحان میان ترم ، جزو مدت آموزش محسوب نمی شود.

ماده 11: یک واحد درس نظری طی نیمسال تحصیلی در 16 جلسه یک ساعته و در طول دوره تابستانی در 6 هفته (16 جلسه) تدریس می شود به همین نحو مجموع ساعات تدریس یک واحد درس عملی آزمایشگاهی ، کارگاهی و عملیات صحرایی بر حسب انجام آنها در طول نیمسال یا دوره تابستانی به ترتیب در 16 هفته و 6 هفته تقسیم می شود.

تبصره - در موارد استثنایی و ضروری به پیشنهاد واحد دانشگاهی ذیربط و تصویب سازمان مرکزی دانشگاه می توان یک واحد درسی را در مدتی کوتاهتر از 16 هفته تدریس نمود. مشروط بر اینکه مجموع ساعات هر واحد درسی از حد مقرر خود کمتر نشود

نظام درسی

ماده 12: هر درس ، بخش مستقلی از برنامه آموزشی است که در یک موضوع مشخص و برای یک نیمسال تحصیلی ارائه می شود.

ماده 13: دروس دوره دانشگاهی از لحاظ محتوی به دروس عمومی ، پایه ، اصلی و تخصصی تقسیم می شود.

1-13 دروس عمومی به منظور توسعه اطلاعات و معلومات عمومی دانشجویان عرضه می شود . گذراندن این دروس برای عموم دانشجویان الزامی است.

2-13 دروس پایه به منظور تقویت بنیه علمی و ایجاد زمینه مناسب برای پذیرش دروس اصلی و تخصصی ارائه می شود.

3-13 دروس اصلی، اساس و مبنای دروس تخصصی رشته را تشکیل می دهد.

4-13 دروس تخصصی ، به منظور افزایش توان علمی و عملی دانشجو در رشته مربوط تدریس می گردد.

ماده 14 - هر درس از نظر ارتباط با درس یا دروس دیگر به دو صورت وابسته و مستقل تقسیم می شود.

14-1 درس مستقل درسی است که انتخاب آن منوط به گذراندن درس دیگری نیست.

14-2 درس وابسته : درسی است که انتخاب آن با درس یا دروس دیگری ملازمه دارد دروس وابسته به دروس پیشنیاز و دروس همنیاز تقسیم می شود.

14-3 درس پیشنیاز: درسی است که درک مطلب آن برای یادگیری درس یا دروس دیگری که وابسته آن نامیده می شود ملازمه دارد و باید قبل از آن درس یا دروس ارائه گردد.

4- 14 دروس همنیاز : دروسی است که باید با هم در یک نیمسال یا دوره تابستان ارائه گردند.

ماده 15 : درس از جنبه انتخاب ، به الزامی و انتخابی تقسیم می شود.

15-1 درس الزامی درسی است که گذراندن آن در طول دوره برای دانشجو اجباری است و با دروس دیگر قابل تعویض نمی باشد.

15-2 درس انتخابی درسی است که دانشجو به اختیار خود از بین دروس مربوط انتخاب می کند.

ماده 16 – درس از لحاظ نحوه تدریس به نظری ، عملی و نظری - عملی تقسیم می شود.

16-1 درس نظری حاوی مجموعه ای از دانش هاست که بصورت خطابه ، کنفرانس، سمینار و بحث و گفتگو تعلیم داده می شود.

16-2 درس عملی حاوی مجموعه مهارت هایی است که انتقال آنها محتاج به تمرین، عملیات کارگاهی آزمایشگاهی، بیمارستانی و صحرایی است.

16-3 درس نظری _ عملی مجموع دانش ها و مهارت هایی است که به هر دو صورت فوق توأمآ تدریس می شود.

ماده 17 _ در تمامی واحد های دانشگاهی برای یک رشته معین ، برنامه درسی مصوب یکسانی به اجرا گذاشته می شود.

تعداد واحدهای درسی و طول مدت تحصیل

ماده 18 _ تعداد واحد های درسی لازم برای گذراندن هر یک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپيوسته ، کارشناسی پيوسته و کارشناسی ارشد پيوسته بر حسب رشته تحصیلی بر اساس سرفصل مصوب و بخشنامه های ذيربط تعیین می گردد.

تبصره _ در مورد برنامه های آموزشی که تاکنون به تصویب شورای عالی برنامه ریزی نرسیده است، برنامه های مصوب سازمان مرکزی دانشگاه، ملاک عمل خواهد بود.

ماده 19 _ تعداد واحد های انتخابی دانشجوی تمام وقت در یک نیمسال تحصیلی نمی تواند از 12 واحد کمتر و از 20 واحد بیشتر باشد

تبصره 1 _ در نیمسال هایی که دانشجو به دلیل رعایت پیش نیاز ها یا عدم امکان ارائه درس توسط واحد دانشگاهی تا پایان هفته حذف و اضافه موضوع ماده 36 کمتر از حد اقل واحد درسی مجاز را انتخاب نماید بلامانع بوده لکن آن نیمسال جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می گردد اما چنانچه میانگین

آن نیمسال کمتر از 12 گردد مشروطی به حساب نمی آید نمرات دروس آن نیمسال در میانگین کل و نیمسالی دانشجو محاسبه می شود.

تبصره 2 _ در مواردی که دانشجو برای فراغت از تحصیل حداکثر 24 واحد درسی باقیمانده داشته باشد ، حتی اگر در ترم قبل مشروط شده باشد با نظر گروه آموزشی واحد می تواند تمام واحد های درسی باقیماده را ولو اینکه در بین آنها دروس پیشنیاز وجود داشته باشد در یک نیمسال انتخاب و بگذراند .

تبصره 3 _ چنانچه نیمسال دوم سال تحصیلی ، نیمسال آخر تحصیل دانشجو باشد و 24 واحد درسی باقی مانده داشته باشد می تواند با نظر گروه و رعایت تبصره 2 این ماده آنها را در آن نیمسال و دوره تابستان بگذراند مشروط بر اینکه بیش از 7 واحد آن در دوره تابستان نباشد .

تبصره 4 _ چنانچه در ترم آخر تحصیلی دانشجو فقط 24 واحد درسی باقیمانده داشته باشد واحد دانشگاهی نتواند یک یا دو درس نظری آن را (حداکثر به تعداد 4 واحد) در نیمسال مزبور ارائه نماید با نظر گروه و رعایت مفاد

تبصره 2_ این ماده دانشجو می تواند آن درس یا دروس را در نیمسال بعد یا دوره تابستان بصورت معرفی به استاد بگذراند .

تبصره 5 _ دانشجویی که میانگین نمرات نیمسال او 17 یا بیشتر باشد، مشروط بر اینکه تعداد واحد هایی که دانشجو انتخاب نموده و در امتحانات پایان ترم آنان شرکت و نمره اخذ کرده از حداقل تعیین شده در آن نظام آموزشی کمتر نباشد می تواند در نیمسال بعد تا 24 واحد درسی انتخاب کند

📄 درس معرفی به استاد

ماده 20_ چنانچه دانشجو در یک نیمسال یا دوره تابستان برای فراغت از تحصیل حداکثر دو درس نظری به ارزش حداکثر 4 واحد باقیمانده داشته باشد می تواند برای یکبار خارج از تفویض دانشگاهی انتخاب واحد نموده و در فرصتی که از طرف گروه آموزشی مربوط تعیین می شود درس یا دروس مزبور را از طریق معرفی به استاد حداکثر در همان نیمسال یا آن دوره تابستانی بگذراند و در صورت عدم موفقیت در هر درس، نمره آن حذف (بلااثر) می گردد و بدون نیاز به انتخاب واحد مجدد می تواند در پایان آن نیمسال با سایر دانشجویان امتحان دهد .

تبصره 1_ چنانچه در آن نیمسال درس یا دروس مزبور در واحد دانشگاهی ارائه نشود در پایان همان نیمسال مجدداً بصورت معرفی به استاد امتحان دهد .

تبصره 2_ در صورت داشتن سنوات تحصیلی استفاده از ماده 20 آیین نامه آموزشی امکان پذیر است در غیر اینصورت می توان از تبصره 2 ماده 28 استفاده کرد یا با درخواست کتبی دانشجو وی را به سیستم پاره وقت منتقل نمود.

تبصره 3_ شهریه دروس موضوع این ماده شامل نصف شهریه ثابت به اضافه شهریه متغیر درس یا دروس مربوط خواهد بود.

تبصره 4_ پرداخت حق الزحمه استاد دروس موضوع این ماده با در نظر گرفتن یک ساعت طرح سوال برای هر درس یک ساعت حضور در جلسه امتحان و نیمساعت به ازای تصحیح اوراق امتحانی هر درس دانشجو، بر اساس آخرین تعرفه حق التدریس محاسبه می گردد.

ماده 21_ قبل از 15 شهریور هر سال تحصیلی بایستی تکلیف آن دسته از دانشجویانی که در معرض اخراج قرار گرفته اند مشخص و به آنان ابلاغ و از انتخاب واحد درسی آنان جلوگیری بعمل آید.

ماده 22_ انتخاب واحد درسی دانشجویانی که اخراج آموزشی آنان مشخص گردیده در شروع نیمسال دوم سال تحصیلی نیز ممنوع می باشد. لکن چنانچه بدلیل حجم کاری و فرصت اندک و عدم آگاهی از وضعیت نمرات امتحانات از دانشجویی که اخراجی وی هنوز محرز نشده است انتخاب واحد درسی بعمل آمده باشد متصدیان امور آموزشی بایستی قبل از فروردین ماه وضعیت وی را مشخص و در صورت احراز شرایط اخراجی، انتخاب واحد درسی او را لغو و شهریه مربوط را مسترد و ابلاغ اخراجی صادر نمایند.

📄 انتخاب همزمان دروس پیش نیاز و وابسته

ماده 23_ در صورتیکه دانشجو از یک یا چند درس پیش نیاز نمره قبولی کسب نماید و یا برابر مقررات در کلاسهای درس یا دروس پیش نیاز شرکت نموده اما سرانجام آنها را حذف نموده باشد می تواند با نظر گروه، آن درس یا دروس را با درس یا دروس وابسته در یکی از نیمسال های بعد انتخاب و بگذراند. چنانچه نتواند در درس یا دروس پیش نیاز نمره قبولی کسب کند یا آن را حذف نماید نمره درس یا دروس پیش نیاز و همچنین درس یا دروس وابسته (اعم از قبولی یا ردی) حذف می گردد.

تبصره 1- نیمسال آخر سال تحصیلی از این قاعده مستثنی است.

تبصره 2- نمرات مردودی دروس موضوع این ماده که با رأی کمیته انضباطی اعلام گردیده در شمول ماده 23 قرار نمی گیرد.

📖 دروس وصایای حضرت امام (ره) و آشنایی با قرآن کریم

ماده 24_ انتخاب دروس وصایای حضرت امام (ره) و آشنایی با قرآن کریم علاوه بر دروس موضوع ماده 19 برای کلیه دانشجویان امکان پذیر است. و در سقف مجاز واحدهای درسی یک نیمسال یا دوره تابستان محاسبه نمی شود و دانشجو می تواند علاوه بر درس یا دروس نظری موضوع ماده 20 آنها را انتخاب و بگذراند.

ماده 25_ چنانچه قبل از پایان هر نیمسال معلوم شود دانشجو در انتخاب واحدهای درسی رعایت تقدم و تأخر یا سقف دروس را ننموده است اداره آموزش موظف است قبل از شروع امتحانات آن نیمسال، نسبت به حذف دروس غیرمجاز اقدام نماید اما اگر این امر بعلت شرایط ویژه (انتقال - میهمان و ...) باشد به تشخیص شورای آموزشی واحد یا دانشکده ذیربط می تواند مورد را موجه تلقی کرد.

ماده 26_ در دوره کارشناسی ارشد پیوسته، ارائه دروس مربوط به مقطع کارشناسی ارشد تابع مقررات و ضوابط آیین نامه آموزشی مقطع مربوط می باشد.

📖 واحدهای درسی دوره تابستان

ماده 27_ حداکثر واحد های انتخابی مجاز برای دوره تابستانی 6 واحد است و برای دانشجویانی که در تابستان فارغ التحصیل می گردند 7 واحد می باشد.

تبصره 1_ چنانچه در آخرین دوره تابستان دانشجویی علاوه بر 6 واحد درسی (حتی اگر 2 واحد آن کارآموزی باشد و در بین آنها پیش نیاز و وابسته هم وجود داشته باشد) یک یا دو درس نظری هم داشته باشد می تواند 6 واحد درسی را در تابستان انتخاب و آن درس یا دروس نظری را با استفاده از ماده 20 و رعایت ماده 28 در نیمسال بعد بگذراند.

تبصره 2_ دانشجو در دوران تحصیل می تواند با موافقت واحد مبدا دوره تابستانی خود را در واحد های دانشگاهی دیگر که پذیرای او خواهد بود بگذراند.

تبصره 3_ شهریه دوره تابستان برابر نصف شهریه ثابت نیمسالی به علاوه شهریه های متغیر دروس انتخابی می باشد و چنانچه از تبصره 2 این ماده استفاده کند شهریه دوره تابستان منحصراً به واحد مقصد پرداخت می نماید.

📖 حداکثر مدت مجاز تحصیل

ماده 28 _ حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجوی تمام وقت در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته 3 سال ، کارشناسی پیوسته 6 سال و کارشناسی ارشد پیوسته 8/5 سال است

تبصره 1 _ دانشجویانی که علاوه بر دروس برنامه آموزشی مصوب ملزم به گذراندن تعدادی دروس جبرانی و یا پیش نیاز دانشگاهی باشند ، به ازای هر 8 واحد درسی اضافی یک نیمسال به سقف سنوات مجاز تحصیل آنان اضافه می گردد.

تبصره 2 _ در صورتیکه دانشجو برای فراغت از تحصیل نیاز به افزایش سقف سنوات داشته باشد، واحد دانشگاهی می تواند با تصویب گروه مربوط (در واحد های کوچک و مراکز دانشگاهی با تصویب شورای آموزشی) حداکثر مدت مجاز تحصیل دوره های کارشناسی و کاردانی و کارشناسی ناپیوسته را یک نیمسال و دوره های کارشناسی ارشد پیوسته را دو نیمسال افزایش دهد. (دوره تابستان به طول مدت نیمسال دوم افزوده می گردد)

ماده 29 _ دروس پیش نیاز دانشگاهی : آن دسته از پذیرفته شدگان آزمون سراسری دانشگاه آزاد اسلامی در دوره های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته در همه رشته های تحصیلی که نمره خام آنها در آزمون ورودی کمتر از 3/33 درصد باشد موظفند حسب نیاز رشته (حداکثر 2 درس عمومی و 2 درس دیگر) که از (حوزه معاونت آموزشی دانشگاه تعیین و ابلاغ گردیده) به عنوان دروس (پیش نیاز دانشگاهی) علاوه بر دروس مندرج در برنامه مصوب بگذرانند.

تبصره 1 _ تعیین ریز مواد درسی دروس پیش نیاز دانشگاهی (که منابع آنها کتابهای دبیرستانی است) به عهده واحد دانشگاهی است و زمان ارائه آن در نیمسال های اول و دوم سال شروع به تحصیل دانشجوی می باشد.

تبصره 2 _ تعداد واحد های درسی هر یک از دروس پیش نیاز دانشگاهی در کلیه مقاطع تحصیلی 2 واحد تعیین می گردد.

تبصره 3 _ مرکز آزمون دانشگاه آزاد اسلامی موظف است پس از اعلام نتایج آزمون ورودی ، کارنامه پذیرفته شدگان مشتمل بر نوع درس و در صد نمره خام آن دروس را در اختیار واحد های دانشگاهی ذیربط قرار دهد.

تبصره 4 _ دروس پیش نیاز دانشگاهی دروس دبیرستانی است و ارائه آنها همراه با دروس همنام دانشگاهی بلامانع می باشد.

تبصره 5 _ نمرات این دروس در کارنامه دانشجو ثبت و در میانگین نمرات پایان نیمسال و همچنین در میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه می شود.

حضور و غیاب دانشجو

ماده 30_ حضور دانشجو در تمامی برنامه های درسی اعم از نظری، عملی، نظری_عملی کارآموزی و کارورزی و دیگر فعالیتهای آموزشی الزامی است.

ماده 31 _ غیبت غیرموجه دانشجو در بیش از سه شانزدهم ساعات هر یک از دروس نظری، عملی یا نظری _ عملی، کارآموزی و کارورزی تا حد سه درس در طول نیمسال موجب حذف آن دروس خواهد شد ولی برای بیش از 3 درس نمره صفر در آن درس یا دروس منظور می گردد.

ماده 32 _ غیبت موجه دانشجو در بیش از سه شانزدهم ساعات هر یک از دروس نظری، عملی یا نظری _ عملی، کارآموزی و کارورزی در طول نیمسال موجب حذف آن درس می شود.

تبصره 1 _ در صورت استفاده از ماده 31 و 32 رعایت حداقل واحد (حسب نظام آموزشی) در نیمسال لازم نیست. اما نیمسال مزبور به عنوان نیمسال کامل جزو سنوات تحصیل دانشجو محسوب می گردد و چنانچه میانگین نمرات امتحانی دانشجو در این نیمسال کمتر از 12 باشد براساس ماده 45 این آیین نامه مشروط به حساب می آید.

تبصره 2 _ حذف درس بر اثر غیبت موجه و غیبت غیر موجه موضوع ماده 31 و ماده 32 موجب بازپرداخت شهریه پرداختی دانشجو اعم از ثابت و متغیر نخواهد بود

تبصره 3 - در مورد دروسی که شامل دو قسمت نظری و عملی باشد در صورتی که غیبت دانشجو از سه شانزدهم ساعات مربوط به هر یک از دو قسمت تجاوز کند، دانشجو برای تمام آن درس غایب محسوب می شود.

ماده 33 _ غیبت تا حد مجاز (اعم از موجه و غیرموجه) دانشجو را از انجام تکالیف درسی، آزمایشگاهی و عملیات مربوط معاف نمی کند.

ماده 34 _ میزان غیبت ها بر اساس حضور و غیاب هفتگی استادان که قبل از شروع امتحانات هر نیمسال به اداره آموزش گزارش می شود، محاسبه می گردد.

📖 غیبت در جلسه امتحان

ماده 35 _ غیبت موجه در جلسه امتحان هر درس و نیز غیبت غیرموجه تا 3 درس موجب حذف آن درس یا دروس می شود.

تبصره 1 _ غیبت غیرموجه در جلسه امتحان بیش از 3 درس به منزله نمره صفر در امتحان آن درس یا دروس خواهد بود.

تبصره 2 _ تعیین غیبت موجه و غیر موجه دانشجو به عهده شورای آموزشی واحد دانشگاهی است.

تبصره 3 _ در صورت استفاده از ماده 35 رعایت حداقل 12 واحد در نیمسال (موضوع ماده 19) لازم نیست

📖 حذف و اضافه درس

ماده 36 _ دانشجو می تواند پس از آغاز هر نیمسال تحصیلی در مهلتی که در تقویم دانشگاهی تعیین شده است تعدادی از دروس انتخابی خود را در صورت موافقت گروه آموزشی مربوط حذف کند و یا درس یا دروس دیگری علاوه بر آنچه قبلاً انتخاب کرده است انتخاب نماید مشروط بر آنکه تعداد واحد های درسی باقیمانده وی از حداقل مجاز کمتر نشود (12 واحد برای دوره ای ، 10 واحد برای پاره وقت ، 8 واحد برای آموزش معلمان)

تبصره - دوره تابستانی از شمول مفاد این ماده مستثنی است .

📖 حذف اضطراری

ماده 37 _ دانشجو می تواند تا 5 هفته قبل از پایان نیمسال تحصیلی فقط یکی از درسهای نظری یا عملی یا عملی - نظری خود را حذف کند مشروط باینکه واحد های درسی باقی مانده وی از حداقل مجاز (دوره ای 12 واحد - پاره وقت 10 واحد ، آموزش معلمان 8 واحد) کمتر نشود

حذف کلیه واحد های انتخابی در یک نیمسال

ماده 38 - حذف کلیه واحد های انتخابی در یک نیمسال تنها در صورتی مجاز است که دانشجو به تشخیص شورای آموزشی واحد دانشگاهی ذیربط قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد در این حال نیمسال مزبور بعنوان مرخصی تحصیلی محسوب می گردد.

تبصره 1 - چنانچه به دلایلی شورای آموزشی واحد بموقع تشکیل نشود و اینکار موجب لطمه به دانشجو گردد نظر معاونت آموزشی واحد، ملاک عمل خواهد بود.

تبصره 2 - چنانچه با استفاده از مواد 31 - 32 و 35 موجب حذف کلیه درس های یک نیمسال گردد آن نیمسال جزو مرخصی با احتساب در سنوات محسوب می گردد.

تبصره 3 - استفاده از مفاد ماده 38 و تبصره 2 آن موجب بازپرداخت شهریه های ثابت و متغیر نخواهد شد.

ارزیابی پیشرفت تحصیلی

ماده 39 - ارزیابی تحصیلی دانشجو در هر درس توسط استاد آن درس بر اساس میزان حضور و فعالیت دانشجو در کلاس ، انجام تکالیف درسی، نتیجه امتحان بین نیمسال و همچنین پایان نیمسال صورت می گیرد.

تبصره 1 - انجام امتحان میان ترم با هماهنگی و موافقت معاون آموزشی واحد خارج از ساعات تعیین شده در ماده 9 آیین نامه امکان پذیر است در این صورت نمره امتحان میان ترم 25% و سایر فعالیتهای کلاسی 5% نمره درس خواهد بود. نمره امتحان نیمسالی الزاما باید ظرف مدت 10 روز پس از امتحان به آموزش واحد تسلیم گردد.

تبصره 2 - برگزاری امتحانات پایان نیمسال برای هر درس الزامی است.

ماده 40 - معیار ارزیابی نمره است و نتیجه ارزیابی دانشجو در فاصله صفر تا بیست قرار می گیرد.

حداقل نمره قبولی

ماده 41 - حداقل نمره قبولی در هر درس از دروس 10 (استثنائاً درس آشنایی با قرآن کریم 12) می باشد. دانشجویی که در هر یک از دروس الزامی حداقل نمره قبولی را کسب نکند ملزم به تکرار آن درس است.

تبصره 1- اگر دانشجویی در یک درس انتخابی یا اختیاری مردود شود، به جای آن درس می تواند از جدول دروس انتخابی یا اختیاری در برنامه مصوب، درس دیگری را انتخاب نماید.

تبصره 2- برای هر درس در طول دوران تحصیل حداکثر یک نمره مردودی ثبت و در محاسبه میانگین نمرات تأثیر داده می شود و چنانچه دانشجو چند بار در یک درس مردود گردد نمره مردودی دفعه دوم و به بعد پس از ثبت بلاثر بوده و حذف می گردد و در تعیین میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی شود.

تبصره 3- برای درس یا دروسی که شامل دو قسمت نظری و عملی است و دارای یک کد در سرفصل می باشد میانگین نمره هر دو قسمت آنها ملاک ارزیابی است، چنانچه دانشجو به هر دلیل در یک قسمت درس نمره نداشته باشد نمره قسمت دیگر حذف می گردد. در صورتیکه در یک قسمت درس نمره کمتر از 10 احراز شده باشد اما میانگین آنها 10 یا بالاتر گردد نیاز به تکرار درس نخواهد بود.

اما چنانچه میانگین آنها کمتر از 10 باشد دانشجو باید هر دو قسمت درس را مجدداً بگذراند.

تبصره 4- نمرات اعلام شده بر اساس رأی کمیته های انضباطی غیر قابل حذف است و مشمول تبصره های 2 و 3 این ماده نخواهد شد (نمره تعیین شده در رأی کمیته های انضباطی برای دو قسمت عملی - نظری درس منظور می گردد).

اعلام نمرات

ماده 42- نتایج امتحانات هر درس باید حداکثر تا یک هفته پس از تاریخ برگزاری امتحان آن درس به آموزش دانشکده یا واحد دانشگاهی اعلام گردد.

تبصره 1- پس از اعلام نتایج، دانشجو می تواند حداکثر تا یک هفته درخواست تجدید نظر در نمره امتحانات خود را به گروه آموزشی مربوط تسلیم کند و استاد مربوط باید حداکثر ظرف مدت یک هفته اعلام نظر نماید.

تبصره 2- نمره امتحانی پس از اعلام نهایی به اداره آموزش واحد دانشگاهی، مطلقاً قابل تغییر نیست.

تبصره 3- نتایج کلی امتحانات هر نیمسال باید قبل از نام نویسی نیمسال بعد اعلام شده باشد.

درس ناتمام

ماده 43- در مواردی مانند دروس پروژه نهایی، کارآموزی، کارورزی، عملیات صحرائی، تمرین دبیری در صورتی که به تشخیص استاد و تأیید گروه آموزشی مربوط تکمیل آنها در طول مدت تعیین شده که ذیلاً درج می گردد میسر نباشد، آن درس یا دروس ناتمام تلقی شده و حذف می گردد و

دانشجو موظف است با نظر گروه در نیمسال بعد مجدداً انتخاب و حتی الامکان با همان استاد بگذراند. چنانچه دروس موضوع ماده 43 در نیمسال دوم سال تحصیلی ارائه گردد در صورت لزوم به دانشجو فرصت داده شود که بدون ثبت نام مجدد حداکثر تا پایان دوره تابستان تکمیل و عرضه کند اما اگر در دوره تابستان یا نیمسال اول ارائه گردد حداکثر تا پایان نیمسال اول تکمیل و تحویل نماید.

تبصره 1 _ نمره درس یا دروس موضوع ماده 43 در نیمسال یا دوره تابستانی که انتخاب واحد نموده و نمره اخذ کرده است ثبت می گردد.

تبصره 2 _ در صورتی که در انتخاب مجدد منحصراً درس یا دروس ناتمام باقی داشته باشد دانشجو باید فقط 50% شهریه ثابت یک نیمسال را پرداخت نماید اما اگر درس ناتمام را همراه دروس دیگر انتخاب نماید باید شهریه ثابت نیمسالی به علاوه شهریه متغیر دروس انتخابی را بپردازد.

ماده 44 _ در پایان هر نیمسال ، میانگین نمرات دانشجو در آن نیمسال و میانگین کل نمرات او تا پایان همان نیمسال و همچنین در پایان دوره تحصیل میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه می شود. برای محاسبه میانگین ، تعداد واحد های هر درس در نمره آن درس ضرب می شود و مجموع حاصلضرب ها ، بر تعداد کل واحد هایی که دانشجو برای آنها نمره قبولی یا ردی دریافت داشته است تقسیم می شود.

نام نویسی مشروط

ماده 45 _ میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال نباید کمتر از 12 باشد ، در غیر اینصورت مشروط محسوب و نام نویسی دانشجو در نیمسال بعد بصورت مشروط خواهد بود.

تبصره 1 _ دانشجویی که بصورت مشروط نام نویسی می کند ، جز در آخرین نیمسال تحصیلی حق انتخاب بیش از 14 واحد درسی را در آن نیمسال را ندارد.

تبصره 2 _ نیمسال که در آن ، دانشجو به هر دلیل تعداد واحد درسی کمتر از حداقل مقرر در ماده 19 انتخاب کرده باشد به عنوان یک نیمسال تلقی می گردد.

تبصره 3 _ دوره تابستانی بعنوان نیمسال تحصیلی محسوب نمی شود اما در پایان دوره تابستان میانگین آن دوره و میانگین کل ، مانند نیمسال های تحصیلی تعیین می گردد.

تبصره 4 _ اداره آموزش هر واحد دانشگاهی باید قبل از شروع ثبت نام هر نیمسال ، مراتب مشروطی را به دانشجوی مشروط ، خانواده او و گروه آموزشی مربوط اعلام نماید.

ماده 46_ دانشجویان دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته که در دو نیمسال اعم از متوالی یا متناوب و دانشجویان دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته که در سه نیمسال متوالی یا چهار نیمسال متناوب مشروط شوند (میانگین نمرات نیمسالی آنها کمتر از 12 باشد) اخراجی تلقی می گردند.

تبصره 1_ به دانشجویانی که برای اولین بار مشمول ماده 46 می گردند در صورتیکه میانگین کل نمرات آنها حداقل 10 باشد یک بار ارفاق می گردد تا تحصیل نمایند.

تبصره 2_ به دانشجویان مشمول تبصره یک این ماده که در ترم ارفاقی و نیمسال های بعد از آن مجدداً مشروط شوند به شرط اینکه، هم میانگین ترمی و هم میانگین کل (هر دو) 11 و بالاتر گردد مجوز ادامه تحصیل از طرف معاونت آموزشی واحد دانشگاهی داده شود.

تبصره 3_ چنانچه دانشجویان مقاطع کارشناسی پیوسته و کاردانی (پیوسته، ناپیوسته و طرح آموزش معلمان) 60 واحد درسی را (بدون احتساب دروس وصایای حضرت امام (ره)، آشنایی با قرآن کریم، پیشنیاز دانشگاهی و دروس جبرانی) گذرانده و در شرف اخراجی قطعی قرار گرفته باشند در صورت داشتن میانگین کل 10 و یا بالاتر می توانند تا مقطع دوره کاردانی ادامه تحصیل دهند.

تبصره 4_ هنگامی میانگین ترمی و میانگین کل دانشجو 10 و یا بالاتر (ترمی 10 و کل 10) باشد چنانچه حداکثر 14 واحد درسی باقیمانده داشته باشد حوزه معاونت آموزشی واحد می تواند فرصت ادامه تحصیل را تا پایان دوره مربوط به اینگونه افراد بدهد.

تذکر_ در صورتیکه با استفاده از تبصره های ماده 46 آیین نامه آموزشی و یا بدلائل دیگر نیاز به افزایش سقف سنوات باشد با درخواست کتبی ذینفع، دانشجو را به سیستم پاره وقت منتقل نمایند (ولو اینکه این سیستم در واحد وجود نداشته باشد)

نیمسال جبرانی

ماده 47_ دانشجویان دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته که کلیه دروس دوره را گذرانده اند در صورت تمایل برای بالابردن میانگین کل نمرات و کاهش تعداد نیمسال های مشروطی خود می توانند در پایان دوره حداکثر 14 واحد از دروسهای نظری را که نمره کمتر از 12 اخذ کرده اند در یک نیمسال و

دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته حداکثر تا سقف 20 واحد درسی از درس های نظری که نمرات آنان کمتر از 12 باشد در دو نیمسال تکرار کنند، مشروط بر اینکه مدت تحصیل آنان با احتساب این مدت از سقف مجاز دوره تجاوز نکند در غیر این صورت به سیستم پاره وقت منتقل گردند .

تبصره 1 - چنانچه دانشجو برای این منظور حداکثر دو درس نظری به میزان حداکثر 4 واحد انتخاب نماید می تواند به صورت معرفی به استاد بگذراند (ولو اینکه قبلاً از ماده 20 آیین نامه استفاده کرده باشد)

تبصره 2- نمره اخذ شده هر درس چنانچه بالاتر از نمره کسب شده قبلی آن درس باشد در کارنامه نیمسالی که درس از آن انتخاب شده ثبت و در تعیین میانگین نیمسالی و کل محاسبه و نمره قبلی حذف (بلااثر) می گردد . در صورتی که با احتساب این نمره میانگین نیمسال مشروطی به حداقل 12 برسد کلمه (مشروط) از کارنامه آن نیمسال دانشجو حذف می گردد. (این نمرات در عین حال در کارنامه نیمسال جبرانی دانشجو که ذیلاً نشان داده شده و شامل کد درس، نام درس، نیمسالی که درس از آن انتخاب شده و نمره اخذ شده می باشد بدون تعیین میانگین و منحصرأ به منظور کنترل ثبت می گردد.) اما چنانچه نمره اخذ شده کمتر یا مساوی نمره قبلی باشد در کارنامه مزبور ثبت لیکن حذف و بلااثر می گردد.

تبصره 3 - فقط دروس نظری دوره را که وضعیت نمره آن عادی باشد می توان در نیمسال جبرانی تکرار نمود بنابر این دروسی مانند پیش نیاز دانشگاهی و وصایای حضرت امام (ره) آشنایی با قرآن کریم و همچنین دروسی از دوره را که بر اساس رأی کمیته انضباطی در آن نمره مردودی کسب شده باشد قابل تکرار نیست .

مرخصی تحصیلی

ماده 48_ دانشجو می تواند در هر یک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، حداکثر دو نیمسال و در دوره های کارشناسی پیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته چهار نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره 1 _ استفاده از مرخصی تحصیلی در چند نیمسال متوالی بلامانع است. دانشجو موظف است برای نیمسال های مورد درخواست خود مطابق ماده 49 این آیین نامه تقاضای خود را به واحد دانشگاهی ذیربط تسلیم نموده و موافقت لازم را برای مرخصی تحصیلی کسب کند.

تبصره 2 _ مدت مرخصی تحصیلی (به استثنای مرخصی موضوع تبصره 3 ماده 3 و تبصره 2 و 3 ماده 49 و همچنین یک نیمسال مرخصی زایمان) جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو در هر دوره محسوب می شود.

ماده 49 - تقاضای مرخصی تحصیلی باید بصورت کتبی ، حداقل دو هفته قبل از شروع انتخاب واحد توسط دانشجو ، به اداره آموزش واحد دانشگاهی ذیربط تسلیم گردد. اداره آموزش موظف است پس از بررسی وضعیت تحصیلی دانشجو قبل از اتمام مهلت انتخاب واحد موافقت یا عدم موافقت با درخواست دانشجو را کتباً به وی ابلاغ کند.

تبصره 1 - آموزش واحد ، زمانی با درخواست مرخصی موافقت می نماید که دانشجو از نظر گذراندن بقیه دروس دوره دچار مشکل نگردد.

تبصره 2 - دانشجویانی که بعنوان همسر یا فرزند (به شرط نداشتن منع نظام وظیفه) یکی از اعضای هیأت علمی که از فرصت مطالعاتی استفاده می کند ، کارکنان دولت یا یکی از دانشجویان بورسیه ، به صورت همراه ، به خارج از کشور می روند می توانند با ارائه حکم ماموریت همسر و ولی به تشخیص و تأیید شورای آموزشی واحد دانشگاهی علاوه بر استفاده از میزان مرخصی استحقاقی در طول دوره تحصیل ، تا 4 سال دیگر نیز از مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات بهره مند گردند . در این صورت باید نصف شهریه ثابت نیمسال های مرخصی برابر تعرفه آخرین نیمسالی که به تحصیل اشتغال داشته اند پرداخت نمایند.

تبصره 3- مرخصی های اجباری که واحد دانشگاهی بدلیل تشکیل نشدن کلاس یا عدم ارائه درس صادر می کند جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب نمی شود و شهریه ای بابت آن دریافت نمی گردد.

انصراف از تحصیل

ماده 50 - دانشجو در صورت تمایل می تواند در خواست انصراف از تحصیل نماید. دانشجوی منصرف از تحصیل باید هزینه انصراف را برابر آخرین دستورالعمل مربوط بپردازد . دانشجوی انصرافی می تواند به فاصله سه ماه انصراف خود را پس بگیرد در غیراینصورت واحد دانشگاهی باید حکم انصراف را صادر و به دانشجو ابلاغ نماید. (صدور حکم انصراف قبل از گذشت سه ماه با درخواست کتبی دانشجو و ولی او بلامانع است.)

تبصره 1 - قبل از انقضای مهلت مقرر واحد دانشگاهی موظف است مراتب انصراف دانشجو را به طریق مقتضی به اطلاع والدین دانشجو برساند .

تبصره 2_ پس از صدور حکم انصراف ، تقاضای بازگشت به تحصیل دانشجو پذیرفته نیست و رابطه چنین دانشجویی با دانشگاه قطع می گردد . در صورت مشمول بودن دانشجو ، واحد دانشگاهی مکلف است یک ماه پس از صدور حکم بلافاصله مراتب را به اداره وظیفه عمومی اطلاع دهد.

ماده 51_ ترک تحصیل یا عدم مراجعه دانشجو به واحد دانشگاهی (بدون اخذ مرخصی) در یک نیمسال انصراف از تحصیل محسوب می شود و دانشجوی منصرف حق ادامه تحصیل را نخواهد داشت.

تبصره _ در موارد استثنایی که ترک تحصیل دانشجو موجه باشد باید حداقل یک ماه قبل از پایان همان نیمسال دلایل آن را به واحد دانشگاهی اعلام نماید. در صورت تأیید موجه بودن ترک تحصیل توسط واحد دانشگاهی، آن نیمسال جزو مرخصی تحصیلی دانشجو محسوب می شود.

📖 مقررات آموزشی دانشجویان انتقالی و میهمان

ماده 52_ دانشجویانی که از یک واحد دانشگاهی به واحد دیگر در همان رشته و مقطع تحصیلی خود (بدون تغییر رشته و تغییر گرایش و بدون شرکت در آزمون مجدد ورودی) با مجوز سازمان مرکزی منتقل می گردند تمام نمرات درسی آنان اعم از قبولی یا ردی و سوابق آموزشی از لحاظ مشروطی و موارد دیگر عیناً در سوابق آنها در واحد مقصد ضبط و در کارنامه وی ثبت می گردد. در این حال کلیه واحدهای درسی گذرانده شده قبلی با نمره 10 و بالاتر، در واحد مقصد پذیرفته می شود. این قبیل دانشجویان مشمول پرداخت هزینه انتقال برابر آخرین تعرفه دانشگاه خواهند بود.

تبصره 1_ واحدهای درسی گذرانده شده دانشجویان انتقالی موضوع ماده 52 که توأم با تغییر رشته یا تغییر گرایش باشد با رعایت مفاد ماده 67 این آیین نامه بدون در نظر گرفتن تبصره 3 آن توسط گروه آموزشی ذیربط و متشکل از حداقل سه عضو هیئت علمی آن رشته در واحد دانشگاهی مقصد معادلسازی و دروس پذیرفته شده در کارنامه جدید دانشجو در واحد مقصد ثبت می گردد ، سایر سوابق تحصیلی دانشجو بلاثر می ماند. مبنای محاسبه ورودی این قبیل دانشجویان همان زمان پذیرش در آزمون می باشد این قبیل دانشجویان موظف به پرداخت هزینه انتقال و هزینه معادلسازی برابر آخرین تعرفه دانشگاه خواهند بود.

تبصره 2_ دانشجویانی که از طریق شرکت در آزمون مجدد پذیرفته می شوند به شرط اینکه مشکل نظام وظیفه نداشته باشند دروس آنان برابر ماده 67 آیین نامه آموزشی و بندها و تبصره های آن معادلسازی می گردد و موظف به پرداخت هزینه انصراف به واحد مبدأ برابر آخرین تعرفه دانشگاه و هزینه معادلسازی به واحد مقصد می باشند.

تبصره 3 - دانشجویان مقاطع کاردانی و کارشناسی دانشگاههای دولتی یا موسسات غیردولتی مورد تأیید وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی که به دانشگاه آزاد اسلامی منتقل می شوند دروس گذرانده آنها معادلسازی و با نمره 12 و بالاتر پذیرفته می گردد.

ماده 53 - مدرک فراغت از تحصیل دانشجوی انتقالی توسط واحد دانشگاهی مقصد صادر می شود.

ماده 54 - واحد های درسی که دانشجوی میهمان بایستی در واحد مقصد بگذرانند با نظر گروه آموزشی مربوط در واحد دانشگاهی مبدأ تعیین می گردد.

📖 معادلسازی واحد های درسی گذرانده شده قبلی

ماده 67 - معادلسازی واحد های درسی گذرانده شده پذیرفته شدگانی که قبلاً دروسی را در یکی از واحد های دانشگاهی و یا سایر موسسات آموزش عالی معتبر داخل یا خارج از کشور گذرانده اند ، مشروط به شرایط زیر است:

1-67 دانشجویان با توجه به سوابق تحصیلی خود مجاز به تحصیل در رشته جدید باشد.

2-67 دانشجویان از طریق آزمون سراسری وارد دانشگاه یا موسسه آموزش عالی قبلی شده باشد.

3-67 دروس گذرانده شده قبلی از نظر تعداد واحد درسی کمتر از تعداد واحد درسی دوره جدید نباشد.

4-67 محتوای آموزشی دروس گذرانده شده حداقل 80% با محتوای دروس مشابه در رشته جدید مطابقت داشته و نمره هر یک از دروس کمتر از 12 نباشد.

تبصره 1- معادلسازی دروس توسط 3 نفر از اعضای گروه آموزشی ذیربط در واحد های دانشگاهی پذیرنده دانشجویان با رعایت موارد فوق انجام می شود.

تبصره 2 - نمرات دروس پذیرفته شده عیناً در کارنامه دانشجوی ثبت می شود و در تعیین میانگین نیمسال محاسبه نمی گردد ولی در میانگین کل نمرات در پایان دوره محاسبه خواهد شد.

تبصره 3 - به ازای هر 20 واحد درسی معادلسازی و پذیرفته شده، یک نیمسال و کسری از واحد های باقیمانده که از 12 واحد کمتر نباشد نیز یک نیمسال از مدت مجاز تحصیل کسر می گردد.

تبصره 4- پذیرفته شدگان آزمون سراسری در دوره های کاردانی و کارشناسی چنانچه قبلاً دروسی را در یکی از دوره های کاردانی یا کارشناسی گذرانده باشند برابر مفاد ماده 67 آیین نامه آموزشی و بند های مربوط قابل معادلسازی است.

تبصره 5- دروس فارغ التحصیلان مقاطع کاردانی و کارشناسی که در آزمون ورودی مقاطع کاردانی یا کارشناسی رشته یا گرایش دیگری پذیرفته می شوند برابر مفاد ماده 67 آیین نامه آموزشی و بند های آن قابل معادلسازی است.

تبصره 6- هزینه معادلسازی هر واحد درسی برابر یک سوم شهریه متغیر درس مربوط مطابق با آخرین دستورالعمل شهریه می باشد.

تبصره 7- معادلسازی و پذیرش دروس گذرانده شده دانشجویان انتقالی و میهمان بر اساس ماده 52 و تبصره های آن انجام پذیر است.

تبصره 8- معادلسازی دروس عمومی و تربیتی دانشجویان و فارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم با دروس دانشگاهی بر اساس مصوبه جلسه 288 شورای عالی برنامه ریزی مورخ 73/9/13 که ضمیمه این آیین نامه می باشد انجام می گیرد.

تبصره 9- معادلسازی باید در نیمسال اول شروع به تحصیل دانشجویان انجام شود لیکن چنانچه بدلایلی به تأخیر افتد انجام آن باید با مقررات زمان شروع به تحصیل دانشجویان صورت گیرد.

فراغت از تحصیل

ماده 68- دانشجویی که یکی از دوره های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته، کارشناسی پیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته را با توجه به مجموعه شرایط زیر گذرانده باشد فارغ التحصیل شناخته شده و می تواند مدرک خود را دریافت نماید.

1- 68 از طریق شرکت و قبولی در آزمون سراسری دانشگاه آزاد اسلامی و یا براساس آیین نامه انتقال حذف شود، به دوره راه یافته باشد.

2- 68 میانگین کل نمرات دانشجوی در پایان دوره تحصیل حداقل 12 باشد.

3- 68 کلیه واحد های درسی رشته مربوطه را برابر سرفصل مصوب و طبق برنامه معمول دانشگاه آزاد اسلامی با موفقیت گذرانده و تا پایان تحصیلات مشمول ماده 46 آیین نامه آموزشی نباشد.

4-68 به دانشجویانی که پس از اتمام دروس دوره میانگین کل آنها بین 10-12 بوده و یا در شمول ماده 46 آیین نامه آموزشی قرار گرفته باشند اما با اعمال ماده 47 و تبصره آن و سایر موارد، شرایط مفاد بندهای 2_68 و 3_68 را احراز می کنند نیز مدرک مرسوم دانشگاهی اعطا می گردد.

5-68 به دانشجویانی که پس از اتمام دروس دوره میانگین کل آنها بین 10-12 بوده و یا مشمول ماده 46 این آیین نامه می باشند و با اعمال مفاد بند 4-68 شرایط لازم را برای دریافت مدرک مرسوم کسب نمی کنند و یا بدلالی (مشکل نظام وظیفه و ...) قادر به اجرای مفاد بند 4-68 نمی باشند مدرک مصوب اعطا می گردد.

ماده 69_ تاریخ فراغت از تحصیل دانشجو حداکثر تا 15 روز پس از آخرین امتحان وی در آخرین نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی خواهد بود.

تبصره: در مواردی که انجام کارآموزی و یا دفاع از پروژه پایانی مؤخر بر تاریخ آخرین امتحان باشد، تاریخ اخیر ملاک فراغت از تحصیل دانشجو خواهد بود.

ماده 70_ واحدهای دانشگاهی موظفند حداکثر طی 6 هفته از تاریخ فراغت از تحصیل دانشجو نسبت به صدور گواهینامه موقت اقدام کرده، کلیه سوابق تحصیلی و کارنامه های نیمسال های تحصیلی آنان را طبق فرمهای مربوطه به سازمان مرکزی ارسال دارند و در صورت مشمول بودن دانشجوی ذکور وی را به حوزه نظام وظیفه معرفی نمایند در غیر اینصورت واحد دانشگاهی مسئول خواهد بود.

ماده 71_ تایید مدرک تحصیلی، براساس سوابق و مدارک مربوط از طریق سازمان مرکزی دانشگاه به ترتیب زیر صورت خواهد گرفت:

1-71 تایید گواهینامه موقت فراغت از تحصیل پس از بررسی سوابق تحصیلی دانشجویان، براساس برنامه و مقررات آموزشی مصوب دانشگاه انجام می گیرد.

2-71 تأیید دانشنامه فارغ التحصیلان پس از طی مراحل مربوط حداکثر ظرف 3 ماه از تاریخ تأیید گواهینامه موقت صورت می گیرد.

ماده 72- ارزشیابی سوابق تحصیلی دانشجویانی که ادامه تحصیل آنها براساس مقررات این آیین نامه امکان پذیر نباشد و یا بدلالی آموزشی امکان فراغت از تحصیل در مقطع مربوط را نداشته باشند و یا به طور کلی مایل به ادامه تحصیل نباشند، برحسب مورد به ترتیب زیر انجام خواهد شد.

1-72 به آن دسته از متقاضیان ورودی سال 76 و بعد که حداقل 70 واحد درسی دوره را با میانگین کل 10 و بالاتر در یکی از مقاطع کارشناسی ارشد پیوسته و یا کارشناسی پیوسته گذرانده باشند برابر ماده 68 آیین نامه مدرک کاردانی در رشته، اعطا خواهد شد.

تبصره 1 _ صدور مدرک کاردانی حسب تقاضای دانشجو و صرف نظر از وجود دوره کاردانی مصوب در آن رشته، یا مجری بودن واحد دانشگاهی دانشگاه صادر کننده صورت می گیرد.

تبصره 2 _ چنانچه دانشجو در شرایط اخراجی قرار گرفته باشد بدون پرداخت هزینه ای به نام انصراف و در غیر اینصورت در شمول مواد 50 و 51 قرار گرفته ملزم به پرداخت هزینه انصراف خواهد بود.

2-72 آن گروه از متقاضیانی که حداقل 140 واحد درسی دوره را در مقطع کارشناسی ارشد پیوسته گذرانده و میانگین کل حداقل 12 را کسب کرده باشند می توانند با رعایت تبصره 2 بند 1-72 مدرک کارشناسی در رشته مربوط دریافت دارند در غیر اینصورت برابر رأی کمیسیون موارد خاص آموزشی و دانشجویی سازمان مرکزی عمل گردد.

تقویم دانشگاهی

ماده 73_ زمان بندی فعالیت های آموزشی سالانه دانشگاه آزاد اسلامی در کلیه واحد های دانشگاهی به ترتیب زیر انجام می گردد:

1-73 نیمسال اول :

- نام نویسی در چهارمین هفته شهریور ماه

- شروع درس از اول مهر ماه

- نام نویسی با تأخیر در نخستین هفته مهر ماه

- حذف و اضافه در هفته دوم مهر ماه

- حذف اضطراری در هفته یازدهم

- پایان درس، آخرین روز هفته شانزدهم

- امتحانات طی حداکثر دو هفته پس از پایان درس

2- 72 نیمسال دوم:

- نام نویسی در سومین هفته بهمن ماه

- آغاز درس از چهارمین هفته بهمن ماه

- نام نویسی با تأخیر در چهارمین هفته بهمن ماه

- حذف و اضافه در هفته اول اسفند ماه

- حذف اضطراری در هفته آخر اردیبهشت ماه

- پایان درس، آخرین روز هفته آخر خرداد ماه

- امتحانات طی حداکثر دو هفته پس از پایان درس

تبصره- تعطیلات نوروزی جزو مدت آموزش نیمسال دوم محسوب نمی شود

3- 72 دوره تابستانی :

- نام نویسی طی دو روز در هفته سوم تیرماه

- آغاز درس از چهارمین هفته تیر ماه

- پایان درس، آخرین روز هفته ششم دوره

- انجام امتحانات طی

- یک هفته پس از پایان درس.

ماده 74 _ دانشجویانی که برابر تقویم دانشگاهی با تأخیر ثبت نام می کنند ، مدت تاخیر آنان بعنوان مرخصی محسوب می شود.

ماده 75_ در دوره تابستانی ثبت نام با تأخیر مجاز نیست.

ماده 76 _ مهلت نام نویسی برای پذیرفته شدگان آزمون ورودی، همه ساله به صورت جداگانه پس از انتشار اسامی پذیرفته شدگان اعلام خواهد شد.

تبصره _ واحد های دانشگاهی موظف هستند دانشجویان جدید را از طریق تشکیل جلسات توجیهی با کم و کیف آموزش دانشگاهی و مقررات مربوط آشنا سازند.

نظام آموزشی پاره وقت

ماده 1_ در جهت پاسخگویی به نیاز آن عده از متقاضیانی که به هر دلیل نمی توانند در دوره تمام وقت دانشگاه آزاد اسلامی به ادامه تحصیل پردازند، نظام آموزشی پاره وقت در مقاطع کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته به اجرا گذارده می شود.

ماده 2- برقراری و اجرای نظام آموزش پاره وقت در واحد های دانشگاهی، با توجه به امکانات هر واحد، پس از کسب مجوز از سازمان مرکزی دانشگاه امکان پذیر است.

تبصره _ آموزش پاره وقت در هیچ یک از رشته های گروه پزشکی مجاز نیست.

ماده 3 _ شرایط ورود به نظام آموزش پاره وقت به شرح زیر است:

3-1 داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات مربوط.

3-2 پذیرفته شدن در آزمون ورودی سراسری ذریط.

3-3 پرداخت شهریه تعیین شده برابر ضوابط مربوط.

ماده 4 _ عنوان، محتوا و حجم دروس هر رشته در نظام پاره وقت، عیناً همان عنوان، محتوا و حجم دروس در برنامه های نظام آموزش تمام وقت دانشگاه است. بنابراین از حیث برنامه درسی هیچگونه اختلافی بین دو نظام آموزش پاره وقت و تمام وقت وجود ندارد.

ماده 5 _ در نظام آموزش پاره وقت، دانشجو می تواند، حداقل 10 واحد و حداکثر 20 واحد درسی را در هر نیمسال تحصیلی انتخاب کند.

تبصره 1 _ در مواردی که میانگین قبل دانشجو حداقل 17 باشد دانشجو می تواند با نظر گروه آموزشی ذریط برای نیمسال بعد 24 واحد درسی را انتخاب کند.

ماده 6 _ حداکثر مدت مجاز تحصیل برای دوره کاردانی 4 سال و برای دوره کارشناسی 8 سال است.

تبصره 1_ حداکثر مدت مجاز تحصیل برای دانشجویان دوره کارشناسی که از معافیت تحصیلی استفاده می نمایند 7 سال است.

تبصره 2_ دانشجویان نظام آموزشی پاره وقت در شمول تبصره های 1 و 2 ماده 28 آیین نامه نظام آموزش دوره ای قرار میگیرند.

ماده 7_ دانشجویانی که تا قبل از سال 1370 از طریق آزمون منطقه ای وارد نظام آموزش پاره وقت شده اند برای دریافت مدرک مرسوم دانشگاهی، باید در آزمون ورودی سراسری رشته مربوط شرکت نموده و قبول شوند. والا در صورت تقاضا منحصراً گواهی تعداد واحد های دروس گذرانده شده به آنان اعطا خواهد شد.

ماده 8_ نظام آموزش پاره وقت از نظر مقررات آموزشی همچون حذف و اضافه، حضور و غیاب دانشجو، مرخصی تحصیلی، ارزشیابی دروس و سایر مواردی که در این آیین نامه قید نشده است، تابع آیین نامه آموزشی نظام آموزش تمام وقت است.

ماده 9_ تغییر نظام آموزشی دانشجو از تمام وقت به پاره وقت بلامانع است. مشروط بر آنکه ادامه تحصیل دانشجو در نظام آموزش پاره وقت میسر باشد.

تبصره _ چنانچه تغییر نظام آموزش موجب تغییر واحد دانشگاهی، تغییر رشته و گرایش گردد. رعایت مفاد فصل یازدهم آیین نامه آموزش تمام وقت الزامی است.

ماده 10_ تغییر نظام آموزش دانشجو از دوره پاره وقت به تمام وقت با رعایت شرایط زیر بلامانع است.

1- پذیرفته شدگان در آزمون ورودی سراسری تمام وقت دانشگاه

2 - نداشتن مشکل نظام وظیفه.

3- با نظر گروه، امکان اتمام دروس باقیمانده را در سیستم دوره ای داشته باشند.

تبصره 1_ دروس دانشجویانی که براساس شرایط مندرج در ماده 10 این آیین نامه به نظام آموزش تمام وقت راه می یابند طبق ماده 52 آیین نامه آموزشی دوره ای بدون پرداخت هزینه انتقال پذیرفته شود.

تبصره 2_ دانشجویان مشمول ماده 10 باید برای دروس باقیمانده شهریه جدید پردازند.

📄 آیین نامه آموزشی رشته های طرح آموزش معلمان

ماده 1 _ در حال حاضر رشته های تحصیلی طرح آموزش معلمان دانشگاه آزاد اسلامی در دوره کاردانی عبارت است از آموزش ابتدایی، علوم تجربی، زبان و ادبیات فارسی، ریاضی، دینی و عربی و آموزش زبان انگلیسی و دوره کارشناسی ناپیوسته رشته های دبیری آموزش ابتدایی ، علوم تجربی، زبان و ادبیات فارسی، ریاضی، الهیات و معارف اسلامی و زبان انگلیسی است.

تبصره 1 _ کلیه فارغ التحصیلان دوره های کاردانی رشته های مذکور می توانند در آزمون کارشناسی ناپیوسته همان رشته شرکت نمایند و پس از احراز قبولی ادامه تحصیل دهند.

تبصره 2 _ فارغ التحصیلان دوره کاردانی دینی و عربی می توانند در آزمون ورودی دوره کارشناسی ناپیوسته الهیات و معارف اسلامی شرکت نموده و در صورت قبولی ادامه تحصیل دهند .

تبصره 3 _ دارندگان مدرک فوق دیپلم از مراکز آموزش ضمن خدمت و مراکز تربیت معلم وزارت آموزش و پرورش به تناسب رشته تحصیلی، مجاز به شرکت در آزمون کارشناسی ناپیوسته رشته های طرح آموزش معلمان می باشند. مدرک اعطایی به دارندگان مدرک کاردانی از مراکز ضمن خدمت مدرک داخلی قابل قبول وزارت آموزش و پرورش است.

ماده 2 _ تحصیل در رشته های تحصیلی طرح آموزش معلمان دانشگاه آزاد اسلامی در طول نیمسال های اول و دوم سال تحصیلی در روزهای آخر هفته (پنجشنبه و جمعه) و در ترم تابستانی در طول هفته می باشد.

ماده 3 _ هر سال تحصیلی در این طرح مرکب از دو نیمسال و یک ترم تابستانی است.

تبصره 1 _ تشکیل ترم تابستانی در طرح آموزش معلمان به استثنای آن تعداد از واحدهای دانشگاهی که اسامی آنها در دفترچه راهنمای آزمون قید گردیده است الزامی است و طول مدت آن 6 هفته است.

تبصره 2 _ ترم تابستانی در واحد های دانشگاهی ملزم به اجرای آن ، از نظر مرخصی همانند نیمسال های اول و دوم سال تحصیلی محسوب می گردد و عدم شرکت دانشجو در این ترم غیبت تلقی خواهد شد.

ماده 4 _ تعداد واحد های درسی دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته رشته های طرح آموزش معلمان بر اساس برنامه های درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم ، تحقیقات و فناوری تعیین شده است.

ماده 5_ پذیرفته شدگان دوره های کارشناسی ناپیوسته موظف به گذراندن دروس جبرانی لازم براساس سرفصل رشته مربوط می باشد.

ماده 6_ تعداد واحد های درسی انتخابی دانشجویان این طرح در یک ترم تحصیلی اعم از نیمسال اول و دوم و یا دوره تابستان ، جز در مواردی که واحد دانشگاهی نتواند درس ارائه کند یا بدلیل رعایت پیش نیازها امکان اخذ واحد درسی میسر نشود ، نباید از 8 واحد کمتر باشد مگر در آخرین ترم تحصیلی که دانشجو با کمتر از 8 واحد فارغ التحصیل می گردد.

ماده 7_ حداکثر واحد های درسی انتخابی در هر یک از نیمسال های اول و دوم 15 واحد و در ترم تابستان 12 واحد درسی می باشد . مشروط بر اینکه تعداد واحد های درسی اخذ شده توسط دانشجو در یک سال از 40 واحد تجاوز نکند.

تبصره 1_ در واحد های دانشگاهی که ترم تابستان را دایر ندارند در هر یک از نیمسال های اول و دوم 17 واحد درسی ارائه می گردد. این واحد های دانشگاهی حق ارائه درس در دوره تابستان را نخواهند داشت اما در صورت درخواست دانشجو برای گذراندن حداکثر 6 واحد درسی در دوره تابستان ، واحد دانشگاهی مختار است وی را به واحد دانشگاهی دیگری که مجاز به ارائه دروس می باشد معرفی نماید.

تبصره 2_ در صورتی که دانشجو برای فراغت از تحصیل حداکثر 24 واحد درسی باقیمانده داشته باشد حتی اگر ترم قبل مشروط شده باشد با موافقت گروه آموزشی ذیربط می تواند تمام واحد های درسی باقیمانده را ولو اینکه در بین آنها دروس پیش نیاز وجود داشته باشد در یک نیمسال (نه در دوره تابستان) انتخاب نماید.

تبصره 3_ چنانچه نیمسال دوم سال تحصیلی نیمسال آخر تحصیل دانشجو باشد و فقط 24 واحد درسی باقیمانده داشته باشد (بدون احتساب درس وصایای حضرت امام (ره) روخوانی قرآن) می تواند با نظر گروه و رعایت تبصره 2 این ماده آنها را در آن نیمسال و دوره تابستان بگذراند مشروط بر اینکه بیش از 10 واحد آن در دوره تابستان نباشد.

تبصره 4_ نیمسال تحصیلی یا ترم تابستانی که دانشجو بیش از 7 واحد درسی انتخاب نماید جزو سنوات تحصیلی او محسوب می گردد و چنانچه میانگین دروس گذرانده شده وی کمتر از 12 باشد مشروط به حساب می آید و نام نویسی دانشجو در نیمسال بعد بصورت مشروط خواهد بود.

تبصره 5_ دانشجویی که بصورت مشروط نام نویسی می کند جز در آخرین نیمسال تحصیلی حق انتخاب بیش از 10 واحد درسی را در آن نیمسال ندارد.

تبصره 6 _ دانشجویان شاغل به تحصیل در رشته های آموزش معلمان می توانند یک بار در یکی از نیمسال های اول و دوم سال تحصیلی یا ترم تابستان با استفاده از ماده 55 آیین نامه آموزشی حداکثر تعداد 7 واحد درسی را (کمتر از حداقل واحد درسی مجاز) در واحد دانشگاهی دیگر بگذرانند .

تبصره 7 _ دانشجویان شاغل به تحصیل در رشته های آموزش معلمان حق استفاده از تبصره 5 ماده 19 آیین نامه آموزشی را نخواهند داشت .

ماده 8 _ حداقل مهلت تحصیل در هر یک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته طرح آموزش معلمان 2 سال و حداکثر 4 سال می باشد.

تبصره 1 _ در صورت نیاز، شورای آموزشی واحد دانشگاهی می تواند یک نیمسال به حداکثر مدت مجاز تحصیلی اضافه نماید.

تبصره 2 _ مبنای محاسبه مدت مجاز تحصیل اولین ترمی است که واحد دانشگاهی موفق به تشکیل کلاس می گردد.

تبصره 3 _ دانشجویانی که علاوه بر دروس دوره، ملزم به گذراندن تعدادی دروس به عنوان دروس جبرانی یا پیش نیاز دانشگاهی می باشند، به ازای هر 6 واحد درسی اضافه یک نیمسال به سقف سنوات مجاز تحصیلی آنان اضافه می گردد.

ماده 9 _ دانشجویان رشته های طرح آموزش معلمان مجازند در هر یک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته حداکثر از سه ترم مرخصی استفاده نمایند.

ماده 10 _ با تصویب شورای آموزشی واحد می توان یک نیمسال به مرخصی تحصیلی دانشجو اضافه نمود.

ماده 11 _ انتقال دانشجویان این طرح به نظام آموزش دوره ای و پاره وقت ممنوع است.

ماده 12 _ دانشجویان شاغل به تحصیل در رشته های طرح آموزش معلمان در صورتی که دو ترم متوالی و یا متناوب مشروط شوند چنانچه میانگین کل آنان کمتر از 10 باشد در هر مرحله از تحصیل اخراج می شوند اما اگر میانگین کل آنها حداقل 10 باشد در شمول تبصره های 1-2-3-4 و 5 ماده 46 آیین نامه نظام آموزش دوره ای قرار می گیرند.

ماده 13 _ پذیرش و معادلسازی دروس دانشجویان رشته های طرح آموزش معلمان به استثنای دروس عمومی گذرانده شده در مراکز تربیت معلم که مقررات خاصی بر آن حاکم است برابر ماده 67 آیین نامه آموزشی صورت می گیرد.

تبصره _ هیچ یک از دروس گذرانده شده در دوره های مراکز آموزش ضمن خدمت وزارت آموزش و پرورش و همچنین دروس تخصصی مراکز تربیت معلم قابل معادلسازی نیست .